

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

2014 dccc 4

RHAN 3

ASESU ANGHENION UNIGOLION

Asesu oedolion

19 Dyletswydd i asesu anghenion oedolyn am ofal a chymorth

- (1) Pan fo'n ymddangos i awdurdod lleol y gall fod ar oedolyn anghenion am ofal a chymorth, rhaid i'r awdurdod asesu—
 - (a) a oes ar yr oedolyn anghenion am ofal a chymorth, a
 - (b) os oes, beth yw'r anghenion hynny.
- (2) Mae'r ddyletswydd o dan is-adran (1) yn gymwys o ran—
 - (a) oedolyn sy'n preswyllo fel arfer yn ardal yr awdurdod, a
 - (b) unrhyw oedolyn arall sydd o fewn ardal yr awdurdod.
- (3) Mae'r ddyletswydd o dan is-adran (1) yn gymwys ni waeth beth yw barn yr awdurdod lleol ar—
 - (a) lefel anghenion yr oedolyn am ofal a chymorth, neu
 - (b) lefel adnoddau ariannol yr oedolyn.
- (4) Wrth wneud asesiad o anghenion o dan yr adran hon, rhaid i'r awdurdod lleol—
 - (a) ceisio canfod y canlyniadau y mae'r oedolyn yn dymuno eu sicrhau mewn bywyd o ddydd i ddydd,
 - (b) asesu a allai darparu—
 - (i) gofal a chymorth,
 - (ii) gwasanaethau ataliol, neu
 - (iii) gwybodaeth, cyngor neu gynhorthwy,

- gyfrannu at sicrhau'r canlyniadau hynny neu fel arall ddiwallu'r anghenion a nodir gan yr asesiad, ac os felly, i ba raddau, ac
- (c) asesu a allai materion eraill gyfrannu at sicrhau'r canlyniadau hynny neu fel arall ddiwallu'r anghenion hynny, ac os felly, i ba raddau.
- (5) Rhaid i awdurdod lleol, wrth iddo wneud asesiad o anghenion o dan yr adran hon, gynnwys—
- (a) yr oedolyn, a
- (b) pan fo'n ddichonadwy, unrhyw ofalwr sydd gan yr oedolyn.
- (6) Natur yr asesiad o anghenion sy'n ofynnol gan yr adran hon yw un y mae'r awdurdod lleol yn barnu ei fod yn gymesur o dan yr amgylchiadau, yn ddarostyngedig i unrhyw ofyniad mewn rheoliadau o dan adran 30.

20 Gwrthod asesiad o anghenion ar gyfer oedolyn

- (1) Os yw oedolyn (neu, pan fo'n gymwys, person awdurdodedig) yn gwrthod asesiad o'i anghenion o dan adran 19, nid yw'r ddyletswydd o dan yr adran honno i asesu anghenion yr oedolyn yn gymwys.
- (2) Ond nid yw gwrthodiad o dan is-adran (1) yn rhyddhau awdurdod lleol o'i ddyletswydd o dan adran 19 yn yr achosion a ganlyn—
- ACHOS 1 - mae'r awdurdod lleol wedi ei fodloni, yn achos gwrthodiad a roddir gan yr oedolyn—
- (a) nad oes gan yr oedolyn alluedd i benderfynu a wrthoda gael yr asesiad, ond
- (b) bod person awdurdodedig i wneud y penderfyniad ar ran yr oedolyn;
- ACHOS 2 - mae'r awdurdod lleol wedi ei fodloni, yn achos gwrthodiad a roddir gan yr oedolyn—
- (a) nad oes gan yr oedolyn alluedd i benderfynu a wrthoda gael yr asesiad,
- (b) nad oes person awdurdodedig i wneud y penderfyniad ar ran yr oedolyn, ac
- (c) y byddai cael yr asesiad er lles pennaf yr oedolyn;
- ACHOS 3 - mae'r awdurdod lleol yn amau bod yr oedolyn yn cael, neu'n wynebu risg o gael, ei gam-drin neu ei esgeuluso.
- (3) Pan fo awdurdod lleol wedi ei ryddhau o'i ddyletswydd o dan adran 19 drwy wrthodiad o dan yr adran hon, ailymrwymir i'r ddyletswydd—
- (a) os yw'r oedolyn (neu, pan fo'n gymwys, person awdurdodedig) yn gofyn wedyn am asesiad, neu
- (b) os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod anghenion neu amgylchiadau'r oedolyn wedi newid,
- (yn ddarostyngedig i unrhyw wrthodiad pellach o dan yr adran hon).
- (4) Yn yr adran hon ystyr "person awdurdodedig" yw person sydd wedi ei awdurdodi o dan Ddeddf Galluedd Meddyliol 2005 (p'un ai yn nhermau cyffredinol neu benodol) i benderfynu a wrthoda asesiad o anghenion ar ran yr oedolyn neu a ofynna am asesiad o anghenion ar ei ran.